

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра теоретического и славянского языкознания**

Аннотация к дипломной работе

**«НЕПРЯМАЯ КОММУНИКАЦИЯ В КИТАЙСКОМ И РУССКОМ
ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ»**

Бабкина Полина Сергеевна

специальность «Восточная филология»

Научный руководитель:
кандидат филологических наук
доцент Козловская Людмила Аркадьевна

Минск, 2018

РЕФЕРАТ

Ключевые слова: непрямая коммуникация, межкультурная коммуникация, речевой акт, отказ, комплимент, благодарность, просьба, угроза.

Объект исследования: ситуации и сферы общения в русском и китайском языках. **Предмет исследования** – планируемые и непланируемые непрямые средства общения, сообщения и воздействия, цели обращения к непрямым средствам коммуникации в русском и китайском языках.

Цель работы: исследовать непрямую коммуникацию в китайском и русском лингвокультурологическом пространстве.

Методы исследования: описательный, сопоставительный, экспериментальный.

В теоретической части работы рассматриваются понятия «непрямая коммуникация», «прямая коммуникация», «речевой акт», а также существующие классификации непрямой коммуникации. При изучении феномена непрямой коммуникации основное внимание уделено работам В. В. Дементьева, Э. Бенвениста, Дж. Серля, Н. Д. Арутюновой, А. Вежбицкой и др. В практической части работы рассматривается и сравнивается использование непрямой коммуникации в ситуациях отказа, комплимента, благодарности, просьбы и угрозы в китайском и русском лингвокультурологическом пространстве.

В результате исследования определены различия в использовании непрямой коммуникации и причины обращения к непрямой коммуникации в китайском и русском лингвокультурологическом пространстве, выявлена роль непрямой коммуникации в китайской и русской лингвокультурах, а также в межкультурной коммуникации.

Актуальность данной работы связана с малоизученностью в китайском лингвокультурологическом пространстве такого явления, как непрямая коммуникация, а также с отсутствием сопоставления данного явления в китайской и русской лингвокультурах, что свидетельствует о научной новизне исследования. Помимо этого, актуальность темы настоящего исследования обусловлена быстрым ростом развития двусторонних отношений между КНР и РБ, а, так как непрямая коммуникация играет важную роль в межкультурной коммуникации, изучение данного явления способствует успешному установлению межкультурных контактов.

Автор: Бабкина Полина Сергеевна

УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ: Белорусский государственный университет, филологический факультет, кафедра теоретического и славянского языкознания.
Тип работы: диплом.

Тема работы: «Непрямая коммуникация в китайском и русском лингвокультурологическом пространстве».

Объем: 53 страницы, 52 использованных источника, 27 использованных материалов. **Научный руководитель:** Козловская Л. А.

Количество страниц дипломной работы: 53 с. **Год презентации:** 2018.

РЭФЕРАТ

Ключавыя слова: непрамая камунікацыя, міжкультурная камунікацыя, маўленчай акт, адмова, камплімент, падзяка, просьба, пагроза.

Аб'ект даследавання: сітуацыі і сферы зносін у рускай і кітайскай мовах. Прадмет даследавання - плануемыя і неплануемые непрамыя сродкі зносін, паведамлення і ўздзеяння, мэты звароту да непрамым сродках камунікацыі ў рускай і кітайскай мовах.

Мэта працы: даследаваць непрамую камунікацыю ў кітайскай і рускай лінгвакультуралагічнай прасторы.

Метады даследавання: апісальны, супастаўляльны, эксперыментальны.

У тэарэтычнай частцы працы разглядаюцца паняцці «непрамая камунікацыя», «прамая камунікацыя», «маўленчай акт», а таксама існуючыя класіфікацыі непрамой камунікацыі. Пры вывучэнні феномену непрамой камунікацыі асноўная ўвага нададзена работам В. В. Дзяменцьеўа, Э. Бенвеніста, Дж. Серля, Н. Д. Арутюновай, А. Вежбіцкай і інш. У практычнай частцы працы разглядаецца і парабоўноўваецца выкарыстанне непрамой камунікацыі ў сітуацыях адмовы, кампліменту, падзякі, просьбы і пагрозы ў кітайскай і рускай лінгвакультуралагічнай прасторы.

У выніку даследавання вызначаны адрозненні ў выкарыстанні непрамой камунікацыі і прычыны звароту да непрамой камунікацыі ў кітайскай і рускай лінгвакультуралагічнай прасторы, выяўлена роля непрамой камунікацыі ў кітайскай і рускай лінгвакультурах, а таксама ў міжкультурнай камунікацыі.

Актуальнасць дадзенай працы звязана з малавывучанасцю ў кітайскай лінгвакультуралагічнай прасторы такой з'явы, як непрамая камунікацыя, а таксама з адсутнасцю супастаўлення дадзенай з'явы ў кітайскай і рускай лінгвакультурах, што сведчыць аб навуковай навізне даследавання. Акрамя гэтага, актуальнасць тэмы дадзеннага даследавання абумоўлена хуткім ростам развіцця двухбаковых адносін паміж КНР і РБ, а, так як непрамая камунікацыя адыгрывае важную ролю ў міжкультурнай камунікацыі, вывучэнне дадзенай з'явы спрыяе паспяховаму ўсталяванню міжкультурных контактаў.

Аўтар: Бабкіна Паліна Сяргеевна

Навучальная установа: Беларускі дзяржаўны універсітэт, філалагічны факультэт, кафедра тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства.

Тып працы: дыплом.

Тэма працы: «Непрамая камунікацыя ў кітайскай і рускай лінгвакультуралагічнай прасторы».

Аб'ём: 53 старонкі, 52 выкарыстаных крыніцы, 27 выкарыстанага матэрыяла.

Навуковы кіраўнік: Казлоўская Л. А.

Колькасць старонак дыпломнай працы: 53 с.

Год прэзентацыі: 2018.

SUMMARY

Keywords: indirect communication, intercultural communication, speech act, refusing, compliment, gratitude, request, threat.

The object of the research is the situations and the spheres of communication in Russian and Chinese. The subject of the research is the planned and non-planned indirect means of communication, message and impact, the goals of the resort to indirect means of communication in Russian and Chinese.

The objective of the research is to study indirect communication in the Chinese and Russian linguistic and cultural spaces.

Research methods: descriptive, comparative, experimental.

The theoretical part is focused on the concepts of the "indirect communication", "direct communication", "speech act" as well as the existing classification of indirect communication. While studying the phenomenon of indirect communication, the main attention was given to the works of V.V. Dementiev, E. Benveniste, J. Searle, N.D. Arutyunova, A. Wierzbicka and others. The practical part of the research describes and compares the use of indirect communication in the situations of refusing, compliment, gratitude, request and threat in the Chinese and Russian linguistic and cultural spaces.

The obtained results: the differences in the use of indirect communication and the reasons for resort to indirect communication in the Chinese and Russian linguistic and cultural spaces are determined, the role of indirect communication in Chinese and Russian linguistic and cultural spaces and also in intercultural communication are revealed.

Indirect communication in Chinese linguistic and cultural space has not been studied before. The absence of comparison of this phenomenon in Chinese and Russian linguistic and cultural spaces indicates the scientific significance of the thesis.

Author: Palina Babkina

Name: Belarusian State University, Philological Faculty, Department of Theoretical and Slavonic Linguistics.

Title: "Indirect communication in Chinese and Russian linguistic and cultural spaces".

Thesis: 53 pages, 52 sources, 27 materials.

Publication type: thesis.

Supervisor: Kozlovskaya L.

Pages: 53.

Year of presentation: 2018.